

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۱۳۹۱

۴۳ → انقلابی که نمونه بود

نویسنده: حسن ابراهیم زاده
 آستان قدس رضوی
 چاپ هشتم: پاییز ۱۳۹۱ (ویرایش جدید)
 معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
 نشانی: حرم مطهر امام رضا علیه السلام، اداره پاسخ‌گویی به سوالات دینی
 تلفن: ۰۵۱۱-۲۲۴۰۶۰۲-۳۲۰۲۰
Rahnama@Aqrazavi.org

به کوشش محمدحسین پورامینی
 ویراستار: محمدمهری باقری
 طراح جلد: علی بیات
 طراح لوگوی رهنما: مسعود نجابتی

عنوان و نام بدیآور: انقلابی که نمونه بود/
 گردآورنده معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی[آستان قدس رضوی].
 مشخصات نسخه: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.
 فروست: رهنما.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۷۰-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- ادبیات نوجوانان
 موضوع: ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- علل
 شناسه افروده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
 شناسه افروده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۱۰/۱۰۰۵DSR /۷۷الف/
 رده بندی دیوبی: [ج] ۹۰۰/۸۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۶۹۱۳

← پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیش رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و رهنما گامی است در این مسیر.
همگامِ ما باشد و با طرح دیدگاه‌های رنگارانگтан، یاری‌مان کنید.

مریم

انقلابی که نمونه بود

انقلابی که نمونه بود

پاسخ به سه پرسش زیر، محتوای نوشتار حاضر است:

۱. چرا انقلاب کردیم؟
۲. با انقلاب، چه چیزهایی تغییر کرد؟
۳. انقلاب ما را به کجا می برد؟

درآمد

پاسخ‌گویی به پرسش‌های نسل سوم انقلاب، نیازمند نیم‌نگاهی به وضعیت ایران قبل و بعد از انقلاب می‌باشد. شاید این پرسش، همان نگاه کلانی باشد که هر جوان را در فضای بزرگ، بهبزرگی این انقلاب، قرار می‌دهد که در خورشأن جوان فهیم ایرانی باشد و آن این است: «ایران در قبل از انقلاب، در جغرافیای سیاسی و معادلات بین‌المللی و در بین اذهان عمومی جهان، در چه جایگاهی قرار داشت؟»

اگر جوان امروز ایرانی در پی دستیابی به این پاسخ، در لابه‌لای کتب و گفته‌های چه دوستان انقلاب و چه دشمنان منصف انقلاب، بگردد به پاسخی می‌رسد که آن را این‌گونه می‌توان فهرست و توصیف کرد:

۱. ایران پیش از انقلاب

ایران در سیطرهٔ کامل امریکا قرار داشت و مسئولانِ رده‌بالا و حتی میانی آنرا، یا مستقیم یا غیرمستقیم، سفارت امریکا بر گُرسی قدرت می‌نشاند. هیچ‌کس مُنکر این مسئله نیست که شاه ایران، هیچ اختیاری از خود نداشت. اسناد و خاطرات سُفرای وقت امریکا و حتی خانوادهٔ شاه، گویای این واقعیت تلح و ذلت بار است.^۱

نیز، در حالی‌که در همهٔ جهان، رده‌های بالا با هم گفت و گو می‌کنند (رئیس‌جمهور با رئیس‌جمهور، وزیر امور خارجه با وزیر امور خارجه و سفیر با سفیر)، در کمال وقاحت و ذلت پذیری، سفیر امریکا در جایگاه رئیس‌جمهور امریکا با شاه به گفت و گو می‌نشست و

۱. تاج‌الملوک، همسر رضاخان و مادر محمدرضا پهلوی، در خاطرات خود می‌گوید: «یک‌روز، محمدرضا که خیلی ناراحت بود، به من گفت: «مادرجان، مردeshور این سلطنت را ببرد که من شاه و فرمانده کل قوا هستم؛ ولی بدون اطلاع من، هواپیماهای ما را برده‌اند به ویتنام». آن موقع جنگ ویتنام بود و آمریکایی‌ها که از قدیم، در ایران قوای نظامی داشتند، هر وقت احتیاج پیدا می‌کردند، از پایگاه‌های ایران و امکانات ایران با صلاح‌دید خود استفاده می‌کردند.» خاطرات ملکه پهلوی، ص ۳۸۷.

دستورات کاخ سفید را به او دیکته می‌کرد. هزاران مستشار نظامی، نبض ارتش را به دست گرفته بودند و به‌سبب حضورشان در ایران «حقّ توحّش»^۱ می‌گرفتند. حتی تیمساران ایرانی در مقابل گروهبانانِ امریکایی ادائی احترام می‌کردند.

۱.۱ تکّبر دربرابر ملت

در کنار این برخوردهای ذلیلانه حکومت با بیگانگان، شاه با حالتی متکّرانه، مردم و ارتش را بندۀ و خود را سایه خدا و خدایگان خطاب می‌کرد و در گفت و گوهایش از واژه «می-فرماییم» و «فرمودیم» استفاده می‌کرد. همیشه به‌دبالِ خوش‌گذرانی خود بود و با فرستادن هواپیماهای اختصاصی، به‌دبال هنرپیشه‌های زن هالیوود و رقصه‌های اروپا، بیت‌المال را

۱. حقّ توحّش، اضافه‌مبلغ پرداختی دولت امریکا به نیروهایی بود که در مناطقی فعالیت می‌کردند که از نظر آنان، مردم آن سرزمهین، وحشی و فاقد تمدن و اخلاق بودند!

خرج شب نشینی‌های خود می‌کرد.^۱

۲.۱ حیاط خلوت برای امریکا و صهیونیسم

ایران کمربند امنیتی امریکا به شمار می‌رفت و امریکا از ارتفاعات البرز، برای برپا کردنِ رادارهای خود در برابر شوروی سابق و نیز از پایگاه‌های زمینی و هوایی، برای استقرارِ به موقعِ نیروهایش استفاده می‌کرد. ارتش ایران را نه برای دفاع از مرزها، بلکه برای ژاندارمری منطقه مسلح کرده و برای سرکوب انقلاب‌ها در

۱. در سال ۱۳۸۴، یکی از رقصه‌های آلمانی چنین اعتراف کرد: «شاه، من و چند رقصه دیگر را [در سال ۱۳۵۰] به کاخ خود در تهران دعوت کرد. ما به تهران رفتیم و پس از گذراندن یک شب با وی، کیسه‌ای پُر از جواهرات به ما داد.»! روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۸۴/۱/۱۵. نیز، حسین فردوست، در کتاب خاطرات خود، به سفر امریکا و آوردن یک هنرپیشه زن هالیوودی، با هواپیمای اختصاصی، برای شاه، اشاره می‌کند.

منطقه، آموزش داده بودند.^۱ همچنین، ایران تأمین کننده سوخت اسرائیل دربرابر اعراب و مسلمانان بهشمار می‌رفت و بازار ایران، مصرف کننده کالاهای شرکت‌های امریکایی بود.

۳.۱ ضدّیت با باورهای مذهبی اصیل

تشیع ستیزی و دین زدایی هدف اصلی امریکا و دستگاه سلطنتی بود. هرچند که رژیم، به‌ظاهر، ادعای پایبندی به تشیع را داشت، دست بهائیان در عرصه سیاست و اقتصاد و فرهنگ به‌کلی باز بود: هویدا (نخست وزیر)، پرویز ثابتی (عنصر محوری ساواک) و...، بهایی بودند. بهائیت به‌شدت فعالیت می‌کرد و این در حالی بود که برخی

۱. با آغاز جنگ تحمیلی، آشکار شد وسایلی که در اختیار ارتش ایران قرار دارد، تنها به درد سرکوب نهضت‌ها می‌خورد. ارتش ایران در زمان شاه، انقلاب ظفار را که بر ضدّ دولت عمان شکل گرفت، سرکوب کرد.

جريان‌های واپس‌گرا، چون انجمن حجتیه، با تأیید حاکمیت پهلوی، به‌جای مبارزه علیه هویدا و ثابتی، با پیسی‌کولا مبارزه می‌کردند!

۴.۱ ترویج فساد و بی‌بندوباری

دستگاه برای بی‌دین کردن مردم و جوانان از ایجاد هیچ مرکز فساد و فحشایی ابا نمی‌کرد؛ چاپ هزاران مجله مبتذل و رنگین نامه و پخش فیلم‌های مبتذل در سینما و تلویزیون کافی نبود؛ تاآنجاکه وقاحت رژیم به‌جایی رسید که در جشن‌های شاهنشاهی شیراز، نمایشنامه خوک را اجرا کرد که در آن، بازیگرانِ برهنه در مقابل مردم، در خیابان، عمل منافی عفت‌انجام می‌دادند.

۱۵

انقلابی
که نمونه
بود

۵.۱ افول جایگاه بین‌المللی

ایران نه در معادلات بین‌المللی و نه در بین دولت‌ها و نه در بین ملت‌ها، خصوصاً در بین ملت‌های مسلمان، هیچ جایگاهی نداشت؛ تا چه رسید به اینکه بتواند نقش آفرینی کند.

۶.۱ عقب ماندگی علمی

به دلیل سیاستِ باقی‌ماندن ایران به عنوان جامعه‌ای مصرف‌گرا و دنباله‌رو، مقوله‌ای به نام تحول و تولید علم در دانشگاه‌ها وجود نداشت و اگر دانشجویی به مدارج بلند علمی دست می‌یافت، تنها به لطف کوشش‌های فردی خودش بود، نه نظام آموزشی.

۷.۱ تبعیض و بی‌عدالتی

شکاف طبقاتی، به‌وضوح، در فاصله امکانات روستاهای و شهرها مشهود بود. گویی سیاست

رژیم در این بود که اکثریت مردم روستانشین و عشایری، در فقر کامل به سر برند و این، در حالی بود که اشرف پهلوی گاه در قمارهای شبانه خود، در کاخهای رؤیایی، به قمار بازانِ حرفه‌ای خارجی، شبی ۴۰ تا ۵۰ میلیون تومان می‌باخت.

۲. ایران پس از پیروزی انقلاب

کشوری که تا قبل از پیروزی انقلاب، هیچ جایگاهی در معادلات سیاسی اجتماعی جهان، در بین ملل مسلمان و غیرمسلمان نداشت، با پیروزی انقلاب نه تنها به استقلال سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی دست یافت، بلکه معادلات بین‌المللی را با تولّد ایدئولوژی جدیدی بر هم زد و تأثیر ژرفی بر جهان برجای نهاد. اکنون به نمونه‌هایی از آن، اشاره می‌کنیم:

۱۲.۱ احیای تشیع و بیداری اسلامی

انقلاب اسلامی احیای دوباره مکتب تشیع را موجب شد. قبل از پیروزی انقلاب، وقتی به سرhenگ قذافی بهنگام مفقودشدنِ امام موسی صدر، در لیبی، گفتند امکان دارد شیعیان مخالفت کنند، او با تکّر و تبختر فراوان گفت: «شیعه عددی نیست و جز قبیله‌ای کم تعداد، شیعه‌ای وجود ندارد.» این جایگاه شیعه، پس از انقلاب چنان شد که امروزه، همین قذافی ادعای انتساب به حضرت علی علیه السلام می‌کند!

با پیروزی انقلاب و محوریت یافتن ایران به عنوان قطب اقتدار سیاسی شیعه، شیعیان از حمایت معنوی ایران بهره‌مند شدند و توانستند شجاعانه، به برگزاری مراسم مذهبی خود روی آورند: احیای دوباره شعائر اسلامی، چون نماز جمعه و جماعات و برگزاری مراسم دعای کمیل و ندبه و اعتکاف، فرهنگ تشیع را به خاستگاه اصلی خود بازگرداند. تأسیس دهها حوزه‌علمیه در اقصی نقاط دنیا از یکسو و موضع‌گیری‌های شجاعانه مسئولان نظام در مقابل استکبار جهانی، گرایش میلیون‌ها مسلمان و غیرمسلمان را خصوصاً در امریکای لاتین، افريقا و جنوب‌شرقی آسیا موجب شد. به تعبیر مرحوم آیت‌الله فاضل لنکرانی، بزرگترین دستاورد حرکت امام خمینی^{ره} شناساندِ مكتب تشیع به جهانیان بود.

انقلاب اسلامی دستاورد دیگری در بین ملل اسلامی داشت و آن بیداری اسلامی و آغاز جنبش‌های اسلامی و خیزش دوباره مردم فلسطین بود.

۲۱

انقلاب
زی که
که
تفونه
بود

۲.۲ پیوند سیاست با دیانت

پیوند دین با سیاست و ارائه نظریهٔ ولایت‌فقیه و عینیت‌یافتن این نظریه در جامعه، نه تنها بیانگر پویایی و به روز بودن مکتب تشیع شد، بلکه به رقیبی جدی برای دو تفکر انسان‌مدارِ غرب و حکومت‌مدارِ شرق شد. از همین‌رو، انقلاب ایران به عنوان انقلابی مادر در کنار دو انقلاب مادرِ دیگر، یعنی انقلاب کبیر فرانسه (۱۷۸۹) و انقلاب اکتبر روسیه (۱۹۱۷)، قرار گرفت؛ با این تفاوت که انقلاب اسلامی تفکر خدامحورانه را وارد عرصه بین‌الملل کرد. این انقلاب، با ویژگی‌هایی چون عدالتخواهی و استکبارستیزی، آن دو انقلاب بزرگ سوسیالیستی و لیبرالیستی را با چالش جدی رو به رو ساخت و به همین‌سبب، برای اولین‌بار، هم بلوک غرب و هم بلوک شرق برای به زانو در آوردند یک انقلاب، به تفاهem رسیدند و توطئه‌های خود را

آغاز کردند؛^۱ چراکه هر انقلابی در دنیا شکل می‌گرفت، یا ریشه در تفکر مارکسیستی داشت یا لیبرالیستی؛ و این، اولین انقلابی بود که بدون تکیه بر ابرقدرتی، نه تنها پیروز شد، بلکه انقلاب‌ها و خیزش‌هایی از دامان او زاده شد.

امروزه، ایران منادی توحید و عدالت، یعنی رسالت همهٔ پیامبران الهی، است و از زاویه ای با انسان‌های خسته از ایسم‌های دست سازِ بشر، سخن می‌گوید که هم با فطرت انسان و هم با آیندهٔ تاریخ، همخوانی دارد.

۱. برای اولین بار، انقلابی شاهد انواع کودتای چپ‌گرا (حزب توده و ناخدا افضلی) و کودتاهای راست‌گرا (کودتای نوزه و سلطنت طلبی) بود. انقلاب اسلامی مخالفینی داشت که هیچ انقلاب دیگری روبه روی خود نداشت: مخالفان اخلاقی و صاحبانِ مراکز فساد و فحشا، مافیای موادمخدّر، مافیای تجارت انسان، گروه‌های تندره (سازمان‌های منافقین)، مخالفان درون‌حوزه (خلق مسلمان)، وابستگی رئیس‌جمهور بنی صدر و... .

۱۳.۲ ایران اسلامی؛ ابرقدرت نوین

به جرأت می‌توان گفت، نفوذ سیاسی و معنوی فراوانی که انقلاب اسلامی ایران، امروز، در دل ملت‌ها دارد و نیز نقشی که در تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی ایفا می‌کند، در تاریخ ایران زمین، بی نظیر است. امروز، ایران اسلامی معادله‌ای محوری در تحولات جهانی رقم زده است و در محافل سیاسی، از آن به عنوان ظهور «نو ابرقدرتی» در جهان یاد می‌کند.

امروزه، انقلاب اسلامی به نقطه امیدی برای مسلمانان و حتی مظلومان و پاپرهنگان سراسر عالم تبدیل شده است^۱ و با پشت‌سرنها دن گذرگاه‌های دشواری که هر کدام از آنها، می‌توانست

۱. نلسون ماندلا، رهبر کنگره ملی افریقا، پس از رهایی افريقا از آپارتاید گفت: «انقلاب اسلامی ایران، تحت رهبری امام خمینی، اميدهای فراوانی را برای قیام مردم افريقای جنوبی، در مبارزه با بی عدالتی، به همراه داشته است و بدون تردید، تاریخ هرگز نقش ایران اسلامی را فراموش نخواهد کرد.» جمهوری اسلامی، ۱۳۷۱/۵/۱۴. امروزه، ادبیات امام در برابر نظام سلطه در جهان، به شعار همه پاپرهنگان و مظلومان جهان تبدیل شده است. امروزه، نه تنها مسلمانان جهان، بلکه رؤسای جمهور جهان، نظیر رابرت موگابه (رئيس جمهور زیمبابوه) و انقلابیون امریکای لاتین و حتی کشیش‌هایی که به مخالفت علیه نظام سرمایه داری

انقلابی را از پای درآورَد، سر بلندانه حضور خود را به عنوان نظامی مقتدر و منادی فرهنگ، ثبیت کرده است. این فرهنگ تنها نسخه نجات بشریت از بن بسته‌های موجود جهان امروز به شمار می‌رود؛ فرهنگی که ریشه در عاشورای سرخ و انتظار پویا دارد. به همین سبب است که کارشناسان جهانی بر این باورند که در سال ۲۰۲۰م، جهان دو سر پیدا خواهد کرد و نبرد اصلی میان این دو سر است: یکی اسلام، با محوریت ایران و دیگری، لیبرال دمکراسی با محوریت امریکا. چون موجودیت یکی از این دو فرهنگ، بستگی به نفی دیگری دارد، حرکت به سمتی می‌رود که باید سرِ یکی از این دو، قطع شود. این کارشناسان تمام لشکرکشی‌های غرب به خاورمیانه و اشغال عراق و افغانستان و فشارهای بین‌المللی به ایران، به بهانه‌های واهمی نظیر مسئله انرژی هسته‌ای، را شکست تاکنونی لیبرال دمکراسی در برابر ایدئولوژی

برخاسته اند، از امریکا با نام «شیطان بزرگ» یاد می‌کنند.

انقلاب اسلامی تحلیل می‌کنند تا شاید، پیروزِ این میدان در آن سال، لیبرال دمکراسی باشد.

انقلابی
که نمونه
بود

۴.۲ شکوفایی علمی

رویش‌های علمی و نشستن بر کرسی‌های نخستِ جهانی در المپیادهای علمی توسط جوانان، دستیابی به فناوری‌هسته‌ای، سلول‌های بنیادی و ثبت بسیاری از اختراعات و ابتکارات بهنام جوانان این سرزمین، در کنارِ پرتاب ماهواره و اختراقات نوین در صنایع نظامی و هوافضا، برای کشوری که در آغاز جنگ تحمیلی توان تولید حتی سیم‌خاردار را هم نداشت، یکی از دستاوردهای بزرگ انقلاب اسلامی است.

۵.۲ تحول معنوی

به یقین، تحول درونی و معنوی مردم ایران، در انقلاب اسلامی، بزرگترین دستاورده انقلاب بود؛ تحولی که امام راحل^{ره} از آن، چنین یاد می‌کند: «من کراراً این مطلب را گفته‌ام که این نهضت، تحولاتی را آورده است؛ این تحولات روحی و انسانی، در نظر من اهمیتش بسیار بیشتر از این پیروزی در مقابل شاه سابق و قدرت‌های بزرگ است. در ظرف مدت کوتاهی، ملت ما متحول شد. به حسابِ نام، از یک حال به حالِ مقابل او. این تحول را نمی‌شود هیچ اسمی رویش گذاشت؛ غیر از اینکه این تحول، تحولی بود که با دست خدا^{علیک السلام} انجام گرفت؛ یعنی هیچ بشری قدرت این معنا را ندارد».^۱

امام راحل^{ره} تحول معنوی و درونی جوانان را در دل آن‌همه مظاهر فساد و فحشا جزو

۱. در جست وجوی راه از کلام امام، دفتر دهم، ص ۳۸۱.

۲۷

انقلابی که نمونه بود

الطا ف خداوند عَزَّلَهُ می داند و می فرماید: «این تحولی که در جوان های ما پیدا شد، این دست خدا عَزَّلَهُ بود. بشر نمی تواند در ارواح مردم این طور مؤثر باشد.»^۱

۱. صحیفه /مام، ج ۹، ص ۳۱.

۳. ایران اسلامی و تمدن بشری

امروزه، ایران اسلامی دیگر ایرانی منطقه‌ای نیست؛ بلکه ایرانی است که به برکت انقلاب، در جای جای

جهان نقش آفرینی می‌کند و مؤلفه‌های تبدیل به تمدنی بزرگ را دارد؛ مؤلفه‌هایی نظیر:

۱.۳ داشتن سرمایه اجتماعی مهمی مانند جوان که می‌توان با نیروی آن، هر مانعی را در

عرصه‌های گوناگون برداشت؛

۲.۳ دارابودن قدرت تولید علم در بین جوانان که می‌توان با آن، قله‌های بلند علم و

دانش را فتح کرد؛

۳.۳ داشتن پیشینه بس کهن تمدنی که به جوان امروز، انگیزه روحی و نشاط در دفاع

از میراث ماندگار خود را می‌دهد؛

۳.۴ از همه مهمتر، برخورداری از مکتبی پویا و پاسخگو که نیازهای مادی و معنوی

جهانیان را تأمین می‌کند.

امروزه، ایران اسلامی با همه فشارهای سخت نظامی و اقتصادی، بر بلندای قله عزت

ایستاده است و فریادگر پیام قرآن و عترت است و پایه‌های تمدنی را بنیان نهاده است که پذیرای قدم نورانی امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرَجَةُ الشَّفَافِ خواهد بود.

مارگاریت تاچر، نخست وزیر وقت انگلستان، از قدرت ایران چنین یاد می‌کند: «ما غربی‌ها در دهه ۱۹۸۰، از وسائل نظامی و ابزار جنگی شوروی و اقمارش واهمه نداشتیم، زیرا اگر بلوک شرق و اعضای پیمان ورشو، به سلاح‌های نظامی مجهز بوده و به ادوات مخرب و ویرانگر مسلح هستند، ما نیز به سلاح‌های مدرن و پیشرفته‌ای مسلح و مجهزیم؛ اما از حضور فرهنگ اسلامی انقلاب ایران، می‌ترسیم.»^۱ بی‌شک، قدرت ایران اسلامی، همان فرهنگ ناب برخاسته از قرآن و عترت است و نسل جوان امروز، این ودیعه الهی را باید به نسل آینده منتقل کند.

۱. انقلاب اسلامی ایران در چشم‌نداز دیگران، ص ۱۱۷.

برای مطالعه بیشتر

۱. تاریخ سیاسی معاصر ایران، جلال الدین مدنی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۲ ج، ۱۳۸۰.
۲. تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی، عبدالوهاب فراتی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۰.
۳. ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، حسین فردوست، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، تهران، اطلاعات، ۱۳۸۲.
۴. حدیث پیمانه، حمید پارسانیا، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۰.
۵. قیام جاودانه، محمد رضا حکیمی، قم، دلیل ما، ۱۳۸۲.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.